

2010

Linu un kaņepju sektors Beļģijā

Rita Rozīte

LIAA Pārstāvis Nīderlandē

1/1/2010

Nozares apraksts un statistika

Linu un kaņepju nozare īsumā		
Lauksaimniecība, zivsaimniecība un mežsaimniecības daļa IKP	2008.g. ~ 1%	2009.g. ~ 1%
Linu nozares daļa IKP	2008.g. 0,004%	2009.g. 0,007%
Eksports (mil EUR)	2007.gadā 114,5	2008.gadā 72,4
Imports (mil EUR)	2008.gadā 35,5	
Audzēšanas teritorijas	Zandleemstreek un Leemsteek	
Uzņēmumu atrašanās teritorijas	Kortrijk apkārtnē	
Platības	2009.g. 11 277ha	
Produkcija linu garās šķiedras t	15 000 – 25 000	
Produkcija linu īsās šķiedras t	7 000 – 13 000	
Linu pārstrādes uzņēmumu skaits	~ 55	

Vēsturiski **teritorijas** linu audzēšanai – Brugge, Gent, Kortrijk (Beļģijas Flandrijas daļa). Pēdējo gadu tendence liecina, ka linu audzēšana „pārceļas” uz Beļģijas Valonijas daļu, kamēr 99% linu pārstrādes uzņēmumu ir koncentrēti Beļģijas Flandrijas daļā. Galvenās linu audzēšanas teritorijas ir Zandleemstreek Flandrijas daļā un Leemsteek Valonijas daļā (karte¹). Kopējā platība linu audzēšanas 2009.gada bija 11 277 ha.

Audzētāju un pārstrādes uzņēmumiem Beļģijā ir divas izplatītas sadarbības formas: 1) „zemes nomāšana” - pārstrādes uzņēmumi slēdz uz gadu vienošanos ar zemniekiem par linu audzēšanu. Zemnieki sagatavo zemi, bet linu „aprūpi” un novākšanu veic pārstrādes uzņēmums. 2) „ražas iepirkšana” – zemnieki pārdod pārstrādes uzņēmumam savus linus ražas periodā. Abos gadījumos pārstrādes uzņēmumi nodrošina tehniku, kas ir dārga un tā iemesla dēļ daudzi zemnieki nevar atļauties šo tehniku iepirkt un uzturēt, lai izmantotu tikai reizi gadā.

Beļģijā ir **aptuveni 55 linu šķiedras pārstrādes uzņēmumi**. Skatoties statistikas datus izskatās, ka uzņēmumu skaits sarūk, bet tas ir tamdēļ, ka uzņēmumi apvienojas, lai spētu veiksmīgas funkcionēt un būt konkurētspējīgi. Linu un kaņepju sektors kopumā nodarbina 258tk personas.

Beļģijā ir attīstīts arī mašīnbūves sektors linu ražas novākšanai un pārstrādei. Pavisam ir 5 šādi uzņēmumi Beļģijā.

Beļģijas garo linu šķiedru **produkcija** pēdējos gados ir ik gadu starp 15 000 un 25 000 t; īsā lina šķiedras produkcija ir starp 7 000 un 13 000 t. Kaņepju audzēšana un pārstrāde ir salīdzinoši maza daļa no linu un kaņepju sektora, konkrētus datus ir grūti iegūt, jo platības un produkcija mainās no gada uz gadu. Iemesli: 1) kaņepju pārstrāde tiek pārsvarā orientēta uz papīra rūpniecību, kas salīdzinoši nav tik

¹ http://www2.vlaanderen.be/landbouw/images/kaart_landbouwstreken_1000.jpg

ienesīga; 2) kaņepju šķiedra tās struktūras dēļ ir grūtāk piemērojama rūpniecībā nekā lina šķiedra, piemēram, sintētisko tekstila materiālu ražošanai.

Beļģijas lina sektora **eksports** 2008.gadā sasniedza 72,4mil EUR, iepretim 114,5 mil EUR 2007.gadā. **Imports** 2008.gadā sasniedza 35,5mil EUR. Svarīgākas eksporta valstis ir Ķīna, Indija, Japāna, ASV, Ēģipte, Brazīlija, Krievija. Investīcijas nozarē 2008.gada bijušas 2,9mil EUR.

Garās lina šķiedras tiek galvenokārt izmantotas tekstila rūpniecībā. Galvenā **attīstības tendence** ir lina šķiedras maisījums ar sintētiskajā šķiedrām, meklējot jaunus auduma veidus, piemēram, neburzīgie, izturīgāki audumi utt. Lina īsās šķiedras izmantošanas tendences ir galvenokārt sintētisko materiālu un kompozītu ražošanai īpaši autorūpniecībā, kur šie materiāli tiek izmantoti auto iekšējai apdarei. Lina šķiedra šajā ziņā konkurē ar stikla šķiedru, kur lina šķiedras priekšrocība ir iespēja otrreizējai pārstrādei, kas savukārt ir solis ilgtspējīgas rūpniecības virzienā. Pēdējā laika tendence ir arī lina īsās šķiedras izmantošana tenisa rakešu ražošanā un riteņu rūpniecībā, kas ļauj riteņu rāmi padarīt vieglāku. Savukārt kaņepju izmantošanā inovācijas pārsvarā ir būvniecības jomā, tās izmantojot izolācijas materiāliem un celtniecības blokiem. Kaņepju stiprā puse ir draudzīgums videi un augsta izturība pret svārstībām.

Intereses gadījumā par sadarbību ar Beļģijas uzņēmumiem lūdzu sazināties ar LIAA Rīgā, Ārējās tirdzniecības veicināšanas departamentu, Eksporta veicināšanas nodaļas projektu vadītāju Alisi Barviku vai LIAA pārstāvniecības Nīderlandē vadītāju Ritu Rozīti.

Nozares Asociācijas

Vlasverbond - Beļģijas lina audzētāju un pārstrādes uzņēmumu apvienība

<http://www.vlasverbond.be/>

Oude Vestingsstraat 15

8500 Kortrijk

Tel: 0032 56 23 06 10

Fax: 0032 56 22 79 30

info@vlasverbond.be

Fedustria - Beļģijas tekstila un koka izstrādājumu, mēbeļu federācija, pie kuriem ietilpst arī Beļģijas lina asociācija: <http://www.fedustria.be/Content/Default.asp?pageid=66&languagecode=nl;>

<http://www.belgianlinen.com/>

Poortakkerstraat 98

B-9051 St-Denijs-Westrem/Gent

Tel. +32 (0)9 242 98 20

Fax. +32 (0)9 242 98 29

belgianlinen@fedustria.be

VehaVlas - The Belgian Flax Merchants Association: <http://www.flaxexportersassociation.com/>

Langemunte 51,
9860 Oosterzele
Belgium
Tel:+32 9362 31 62
Fax:+32 5670 45 92
info@flaxexportersassociation.com

Chanvre Wallon (kaņepju audzētāju un pārstrādātāju asociācija)
<http://www.chanvrewallon.be/site/accueil.html>

Grand rue 1
B-6800 Libramont
info@chanvrewallon.be

Izmantotie informācijas avoti

1. Vlas en vezelhennep en herziening van het EU-beleid, LEI Wageningen University, Den Haag, September 2008
2. <http://economie.fgov.be/nl/statistieken/cijfers/economie/landbouw/bedrijven/index.jsp>
3. Informācija no Flāmu lauksaimniecības un zivsaimniecības aģentūras (het Agentschap voor Landbouw en Visserij) <http://lv.vlaanderen.be/nlapps/default.asp>